

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. maj 2018
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Hanna Giørtz Behrens
Sagsnr.: 2018-0030-0959
Dok.: 706550

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 572 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. april 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Lene Steen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 572 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for politiets og anklagemyndighedens procedure og praksis med hensyn til strakstilhold?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Betingelserne for at meddele tilhold, strakstilhold og opholdsforbud er fastsat i tilholdsloven.

Rigsadvokaten har fastsat nationale retningslinjer for behandling af sager om tilhold mv. i Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Retningslinjerne, der blandt andet er baseret på forarbejderne til tilholdsloven, indeholder en gennemgang af betingelserne for at meddele tilhold mv. Afsnittet indeholder endvidere retningslinjer for anklagemyndighedens og politiets behandling af sager om tilhold mv.

Der kan i medfør af tilholdslovens § 2 a gives et strakstilhold, hvis en person med rimelig grund er mistænkt for at krænke en anden, hvis der er bestemte grunde til at antage, at personen fortsat vil krænke den anden, og hvis personen ikke har en rimelig interesse i at kontakte den anden.

Det vil bero på et konkret skøn, om der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankegrundlaget.

Efter § 2, stk. 2, kan et tilhold endvidere gives, hvis der er begrundet mistanke om, at en person har begået en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om drab, røveri, frihedsberøvelse, vold, brandstiftelse, voldtægt eller anden seksualforbrydelse, og den forurettede eller dennes nærmeste efter lovovertrædelsens grovhed ikke skal tåle kontakt mv. med den pågældende.

Der kan endelig gives tilhold efter § 2, stk. 3, hvis en person med rimelig grund mistænkes for at have begået eller forsøgt at begå en overtrædelse af straffelovens § 260, stk. 2, om ulovlig tvang ved at tvinge en anden til ægteskab eller en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed. Et tilhold efter § 2, stk. 3, er ikke betinget af en forudgående fredskrænkelse, eller at der er bestemte grunde til at frygte fortsat krænkelse. Der skal endvidere ikke foretages en selvstændig vurdering af den konkrete overtrædelses grovhed.

Der kan, jf. § 4 i tilholdsloven, gives et opholdsforbud, når betingelserne for at give et tilhold efter lovens § 2 er opfyldt. Endvidere er det en betingelse, at der er tale om oftere gentagen krænkelse (i form af fredskrænkelse eller strafbart forhold, der kan sidestilles med fredskrænkelse), forsætlig overtrædelse af et tilhold eller en lovovertrædelse, der kan danne grundlag for et tilhold (grov personfarlig kriminalitet eller ulovlig tvang i forbindelse med ægteskab mv.) eller en bortvisning. Endelig skal det være politiets vurdering, at et tilhold ikke er tilstrækkeligt til at beskytte den forurettede.

Hvis der er meddelt et strakstilhold, skal endelig afgørelse om tilhold eller opholdsforbud så vidt muligt træffes senest 60 dage efter forkyndelsen af afgørelse.

Et tilhold kan ifølge tilholdslovens § 2, stk. 1, gives, hvis der er begrundet mistanke om, at en person enten har krænket den forurettedes fred eller mod den forurettede har begået et strafbart forhold, der kan sidestilles med en fredskrænkelse, og der er bestemte grunde til at antage, at personen fortsat vil krænke den forurettede på den måde.

Det skal i den forbindelse vurderes, om der er begrundet mistanke om, at der er begået forhold, som kan føre til et tilhold, og at forholdene er begået af den pågældende, og om der er bestemte grunde til at antage, at den pågældende vil fortsætte med at krænke den anden.

Afgørelse i sager om (straks)tilhold og opholdsforbud (og bortvisning) træffes af politidirektøren i de enkelte politikredse. Der foretages i hver enkelt sag en vurdering af, om betingelserne for at meddele et tilhold mv. er opfyldt.

Politikredsen kan efter en konkret vurdering bestemme, at en afgørelse om (straks)tilhold kan træffes af en politibetjent.

De regionale statsadvokater behandler klager over politidirektørens afgørelser om (straks)tilhold, opholdsforbud og bortvisning, jf. § 15, stk. 3 i tilholdsloven.

Området bliver desuden løbende fulgt af de regionale statsadvokater i forbindelse med det almindelige tilsyn med politiets sagsbehandling. Det bemærkes, at statsadvokaterne i samarbejde med politikredsen i 2017 har ført et særligt tilsyn med tilholdssagerne for at følge implementeringen af de nye regler. Tilsynet vedrørte både den administrative behandling af tilholdssager og straffesager om overtrædelse af tilhold.

De regionale statsadvokater har på baggrund af tilsynet vurderet, at der i politikredsen generelt er fokus på korrekt behandling af sager om tilhold, og at man har arbejdet med at forbedre

kvaliteten i sagerne både for så vidt angår den administrative behandling og for så vidt angår straffesagerne.

Rigsadvokaten oplyser endvidere, at behandling af tilholdssager fortsat er et anklagerfagligt fokusområde i retspraksis, hvilket vil sige, at anklagemyndigheden i relevant omfang vil søge at få afklaret spørgsmål af mere generel betydning om navnlig straf-niveauer i retspraksis. Statsadvokaterne agter fortsat at følge området i forbindelse med det almindelige tilsyn med straffe-sagsbehandlingen.

Rigsadvokaten vil sammen med Rigspolitiet se nærmere på, om der er behov for særlige initiativer på området.”

2. Justitsministeriet har ligeledes til brug for besvarelsen af spørgsmålet ind-hentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan for så vidt angår politiets procedure og praksis i forbindelse med strakstilhold oplyse, at tilhold kan gives, når en person, som foranstaltningen skal beskytte, anmoder om det, jf. tilholdslovens § 14. Dette gælder også strakstilhold. Hvis der er risiko for mere alvorlige overgreb, herunder vold eller vold-tægt og ved risiko for overgreb mod børn, kan politiet også af egen drift indlede en sag.

Politiet skal ifølge tilholdslovens § 15 vejlede om reglerne om tilhold, herunder strakstilhold, når der er anledning til det. Det beror på politiets skøn, om vejledning er påkrævet.

Hvis der er udsigt til, at konflikten kan løses på en mindelig måde, skal politiet søge denne løsning ved vejledning, dialog og henstillinger over for parterne, medmindre den ene part har udø-vet vold mod den anden, eller den forurettede i øvrigt har et klart beskyttelsesbehov, f.eks. når der er tale om stalking.

Politiet kan give en formaning til den, der forfølger eller chika-nerer en person. Dette indebærer, at politiet uformelt advarer den pågældende om, at politiet kan give vedkommende et tilhold, herunder strakstilhold, hvis chikanen mv. fortsætter. Poli-tiet orienterer i den forbindelse også om konsekvenserne af et tilhold. Formaning overvejes navnlig, så længe der endnu ikke er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at give et strakstilhold, tilhold mv., og når der er grund til at tro, at den indklagede vil ændre sin adfærd som følge af en formaning.

Når politiet træffer afgørelse om strakstilhold, herunder afgø-relse om ikke at meddele strakstilhold, på baggrund af en an-meldelse, jf. tilholdslovens § 14, skal de forvaltningsretlige reg-ler om partshøring, skriftlighed, begrundelse og klagevejledning iagttages.

Sager om tilhold, herunder strakstilhold, skal behandles med den fornødne hurtighed og effektivitet. I særligt grove tilfælde, f.eks. hvor anmeldelsen angår en række uønskede henvendelser gennem en vis tid (stalking), skal politiet være særlig opmærksom på at foretage en hurtig partshøring. Hvis sagen ikke kan forventes afsluttet inden kortere tid, bør politiet underrette den forurettede om, hvad der sker i sagen, og hvornår politiet forventer sagen afgjort.

Afgørelser om strakstilhold skal inden rimelig tid og så vidt muligt inden 60 dage efter forkyndelsen følges op af en endelig afgørelse om tilhold, opholdsforbud eller tilbagekaldelse af strakstilholdet, jf. tilholdslovens § 2 a, stk. 3.

Det følger af tilholdslovens § 16, at afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning skal forkyndes for den pågældende. Den pågældende skal vejledes om retten til at kræve afgørelsen indbragt for retten.

Hvis politiet træffer afgørelse om strakstilhold, bliver afgørelsen indberettet til Kriminalregistret (KR), efter den er forkyndt. Parterne skal underrettes om, at afgørelsen indberettes til KR.”